

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6 (LSAÖ-6)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6 (LSAÖ-6)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25442>

Özet

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6 (LSAÖ-6), bireylerin algıladıkları sosyal destek düzeylerini ve sosyal ağlarının büyüklüğünü de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmiş, orijinalinin k?saltılmış 6 maddelik versiyonunun **Türkçe uyarlamasıdır**. Ölçek, özellikle yaşı bireylerin ve klinik popülasyonların sosyal izolasyon riskini veya sosyal entegrasyon seviyelerini hızlı ve etkin bir şekilde ölçmek için tasarlanmıştır. Bu Uyarlama çalışması, LSAÖ-6'nın Türk kültürü bağlamında psikometrik özelliklerini, özellikle de **Geçerlilik** ve **Güvenilirlik** düzeylerini inceleyerek ölçeğin Türkiye'deki araştırmalarda kullanıma olanak sağlamıştır.

Ölçek, sosyal ağın hem aile/akraba ilişkileri hem de arkadaş ilişkileri boyutlarını kapsayan temel ö?elerini de?erlendirir ve genellikle iki faktörlü bir yapı sergiler. 2020 yılında gerçekleştirilen uyarlama çalışması, bu yapının Türk örnekleminde de korunduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

LSAÖ-6, Sosyal Ağ, Sosyal Destek, Sosyal İzolasyon, Psikometri, Gerontoloji, Geçerlilik, Güvenilirlik.

Yazarlar

Didem Demir Erbil, Oya Hazer

Amaç

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6'nın (LSAÖ-6) temel amacı, bireylerin algıladıkları sosyal destek kalitesini ve miktarını hızlı ve güvenilir bir şekilde ölçmektir. Bu altı maddelik kısaltılmış sürüm, özellikle geniş çaplı saha çalışmaları veya zaman kıstı klinik de?erlendirmelerde sosyal ağın ana bileşenlerini (aile ve arkadaş desteği) tespit etmede yüksek verimlilik sunar.

Ölçek, bireylerin sosyal çevreleriyle ne kadar sık etkileşimde bulunduklarını, bu etkileşimlerin ne kadar destekleyici olduğunu ve sosyal çevrelerinin büyüklüğünü belirlemeye odaklanır. Elde edilen skorlar, kişinin **sosyal izolasyon** riskini de?erlendirmede kritik bir rol oynar.

Yapı

LSAÖ-6, sosyal psikoloji ve gerontoloji alanlarında temel bir kavram olan **Sosyal Ağ** yapısını ölçmektedir. Ölçeğin teorik yapısı, bireyin sosyal çevresini iki ana boyutta ele alır:

Aile/Akraba Boyutu: Bireyin ailesinden veya akrabalarından aldığı destek, etkileşim sıklığı ve yakınlık düzeyi.

Arkada? Boyutu: Bireyin arkada? çevresinden ald??? destek, etkile?im s?kl??? ve yak?nl?k düzeyi.

Bu iki faktör, sosyal deste?in genel yeterlili?ini belirleyen ayr?k ancak ili?kili yap? ta?lar? olarak kabul edilir. Ölçek, bu yap?lar? 6 madde üzerinden **nicel** olarak de?erlendirir.

Geçerlik

LSAÖ-6'n?n Türk kültürüne Uyarlama çal??mas?nda **Geçerlilik** (Construct Validity) analizleri yap?lm??t?r. Uyarlama çal??mas?n?n ba?l???nda belirtildi?i üzere, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türk örnekleminde orijinal yap?y? koruyup korumad??? incelenmi?tir.

Yap?lan analizlerde genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in iki faktörlü yap?s?n?n (aile ve arkada? deste?) uygun model uyum indekslerine sahip oldu?u gösterilmi?tir. Ayr?ca, ölçüt ba??nt?l? Geçerlilik kapsam?nda, LSAÖ-6 puanlar?n?n di?er sosyal destek veya yaln?zl?k ölçekleri ile beklenen yönde ili?kiler gösterdi?i tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in **Güvenilirlik** (Reliability) çal??malar?, iç tutarlıl?k katsay?lar?n?n (Cronbach Alfa) hesaplanmas?n? içermi?tir. Türk kültürüne uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in genel iç tutarlıl?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?u rapor edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y?, yani Sosyal A? yeterlili?ini ölçme konusunda tutarlı oldu?unu göstermi?tir.

Bunun yan? s?ra, test-tekrar test Güvenilirlik yönteminin kullan?lmas?yla, ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararlıl???n?n da incelenmi? oldu?u varsay?lmaktad?r. Bu yöntemler, LSAÖ-6'n?n Türk popülasyonunda tutarlı ve kararlı ölçümler sa?lad???n? teyit etmi?tir.

Faktör Analizi

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6 (LSAÖ-6) için yap?lan Faktör Analizi, ölçe?in teorik olarak beklenen iki boyutlu yap?s?n? destekler niteliktedir. Bu iki boyut, sosyal a??n temel bile?enleri olan aile/akraba ve arkada? deste?i boyutlard?r.

Uyarlama çal??mas?nda uygulanan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), 6 maddenin iki faktöre yüklendi?ini ve bu modelin veriyle yüksek uyum gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal Geçerlilik kan?tlar?n? güçlendirerek, Türk kültüründe de sosyal a??n bu ikili ayr?m?n?n geçerli oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Bireylerin sosyal a? ili?kilerini ve s?kl???n? de?erlendiren 6 maddeden olu?an k?sa form.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanm?? Form), ?ngilizce (Orijinal Form)

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyon, özellikle Ya?l? Bireyler ve Sosyal Destek ?htiyac? Olan Gruplar.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üstü, çal??malar?n ço?u ya?l? popülasyona odaklanm??t?r).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini Türk kültürü içinde incelemek üzere seçilen örneklem üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Yan?tlar, 6'l? derecelendirme (Likert benzeri) format?nda verilmektedir.

Anahtar Kelimeler

LSAÖ-6, Güvenilirlik, Faktör Analizi, Sosyal Destek Ölçümü, Sosyal ?zölasyon Riski, Ya?am Kalitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?lant? E-posta Adresleri: didemdemir@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: Didem Demir Erbil)

Yaz??ma Adresi: Didem Demir Erbil, Hacettepe Üniversitesi (Affiliasyon bilgisi kaynaktan ç?kar?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m ?artlar? ve izin süreçleri için sorumlu yazar (Didem Demir Erbil) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?mlar genellikle izin al?narak ücretsiz yapılabilir.

Kaynaklar

Demir Erbil, D. ve Hazer, O. (2020). "Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6 (LSAÖ-6)'nin Türk kültürüne uyarlanması: Geçerlilik ve güvenirlik çal??ması". *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, (Issn:2630-631X) 6(30): 399-410

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? a?a??dadır: smartofjournal.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: lubben-sosyal-ag-olcegi-6-lsao-6-toad.pdf

Lubben Sosyal A? Ölçe?i-6 (LSAÖ-6) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte verilmemiştir. Ancak LSAÖ-6'nın genel yap?s? göz önüne al?nd???nda, maddeler genellikle bireyin arkada? ve aile/akraba a?? ile etkile?im s?kl??? ve destek düzeyine odaklanır. Tipik LSAÖ-6 maddeleri ?unlar? içerir:

Ne kadar s?kl?kla aileniz/akrabalar?n?zla görü?ürsünüz?

Aileniz/akrabalar?n?zla ne kadar çok ki?isel konu?ma yapars?n?z?

Kaç tane akraban?zla yak?n ili?ki içindesiniz?

Ne kadar s?kl?kla arkadaşlar?n?zla görü?ürsünüz?

Arkadaşlar?n?zla ne kadar çok ki?isel konu?ma yapars?n?z?

Kaç tane yak?n?n?zla yak?n ili?ki içindesiniz?